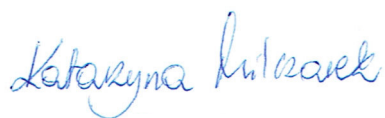

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
terenu górniczego w Lucinach - złoża kruszywa naturalnego "Luciny IV" – część I

Autorzy:

mgr inż. Katarzyna Milczarek

mgr inż. arch. Agata Marciniak

mgr inż. arch. Aldona Cieśla

mgr inż. Sonia Myszak

27 maja 2024 r. / aktualizacja sierpień 2024 r.

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne	3
1.1. Przedmiot i cel opracowania, podstawy prawne	3
1.2. Metoda opracowania, wykorzystane materiały	4
2. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska	6
2.1. Położenie i użytkowanie terenu	6
2.2. Rzeźba terenu	6
2.3. Budowa geologiczna, surowce naturalne	7
2.4. Warunki wodne	8
2.5. Gleby	11
2.6. Formy ochrony przyrody	11
2.7. Flora i fauna	11
2.8. Dziedzictwo kulturowe i zabytki	12
2.9. Klimat lokalny	12
2.10. Jakość powietrza	13
2.11. Klimat akustyczny	14
3. Informacja o zawartości i głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	16
3.1. Cel opracowania projektu planu	16
3.2. Ustalenia projektu planu	16
3.3. Powiązania z innymi dokumentami	17
3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu ...	17
4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu	17
5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględniania w projekcie planu	18
6. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko	22
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	22
6.2. Oddziaływanie na krajobraz	23
6.3. Oddziaływanie na powietrze	23
6.4. Oddziaływanie na klimat	25
6.5. Oddziaływanie na wody	25
6.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne	27
6.7. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczną	27
6.8. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki	28
6.9. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny	28
6.10. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i integralność tego obszaru	30
6.11. Oddziaływanie na całokształt środowiska przyrodniczego	30
7. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	32
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	32
9. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	33
10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu lub wyjaśnienie ich braku	33
11. Streszczenie	34

1. Informacje ogólne

1.1. Przedmiot i cel opracowania, podstawy prawne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego w Lucinach - złoża kruszywa naturalnego "Luciny IV" – część I, zwanego w dalszej części opracowania „projektem planu”.

Projekt planu sporządzany jest na podstawie Uchwały Nr 491/XLIII/2023 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 23 marca 2023 r. sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego w Lucinach - złoża kruszywa naturalnego "Luciny IV", zmieniona Uchwałą Nr 549/XLVIII/2023 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 2 października 2023 r.

Głównym celem prognozy, jest określenie skutków działań związanych ze zmianą sposobu zagospodarowania terenu i ich wpływ na całokształt środowiska, jego poszczególne komponenty oraz na warunki życia i zdrowie ludzi.

Prognoza skutków oddziaływania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko jest elementem systemu planowania przestrzennego, wprowadzonym ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, z nowelizacją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.).

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130).

Aktualnie obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112). Zgodnie z art. 51 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy organ opracowujący projekt dokumentu sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

Przepisy tej ustawy są wdrożeniem do polskich regulacji prawnych ustaleń podjętych na poziomie międzynarodowym i unijnym w Dyrektywach Wspólnot Europejskich, w tym:

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. L 26 z dnia 28 stycznia 2012 r.),
- Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z dnia 22 lipca 1992 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z dnia 21 lipca 2001 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej Dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z dnia 14 lutego 2003 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości Dyrektywę Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z dnia 25 czerwca 2003 r.),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz. Urz. UE L 334/17 z dnia 17 grudnia 2010 r.).

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt

planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Według art. 48 ww. ustawy, organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i art. 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w przypadku spełnienia przesłanek wskazanych w art. 48 ust. 1, ust. 3-5 ww. ustawy.

Prognoza staje się dokumentem z chwilą jej wyłożenia do publicznego wglądu na okres co najmniej 21 dni łącznie z projektem planu, po uprzednim ogłoszeniu w miejscowej prasie. Przy wyłożeniu, projekt planu i prognoza są przedmiotem społecznej oceny, a ustalenia prognozy mogą mieć bezpośredni wpływ na decyzje Rady Miejskiej w sprawie uchwalenia planu.

1.2. Metoda opracowania, wykorzystane materiały

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, część tekstowa uchwały oraz rysunek planu, stanowiący obowiązujący załącznik graficzny uchwały.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r., prognoza oddziaływania na środowisko winna rozpatrywać zagadnienia w dostosowaniu do stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu, w tym wypadku do projektu planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego, zawierając:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Ponadto prognoza winna określać, analizować i oceniać:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza winna przedstawiać również:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji

projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r., informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Stosownie do wymogu art. 53 wyżej wymienionej ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ww. ustawy, tj. regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

W prognozie wykorzystano wymagania aktów prawnych związanych z ochroną środowiska i innych przepisów szczególnych.

Prognozę opracowano w oparciu o pakiet informacji zawartych w materiałach:

- 1) materiały kartograficzne:
  - mapa zasadnicza 1:1 000,
  - mapa topograficzna 1:10 000,
  - mapa hydrograficzna 1:50 000;
- 2) dokumenty i inne materiały:
  - uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
  - projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
  - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem,
  - Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 335),
  - Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, październik, 2013 r.,
  - Gumiński R., 1951, Meteorologia i klimatologia dla rolników, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne. Warszawa,
  - Kondracki J. 2002. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa,
  - Mikołajków J., Sadurski A., red., 2017, Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa,
  - wnioski złożone do planu;
- 3) strony internetowe:
  - <https://www.gios.gov.pl>,
  - <https://www.psh.gov.pl>,
  - <https://geologia.pgi.gov.pl/mapy>,
  - <https://mapy.geoportal.gov.pl>,
  - <https://www.google.pl/maps>,
  - <https://sip.srem.pl>.

Powyższe materiały oraz informacje przekazane przez Urząd Miejski pozwoliły rozpoznać stan środowiska, jego użytkowanie, podatność na degradację oraz możliwości podniesienia jego kondycji. Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanej wiedzy o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Skonfrontowano

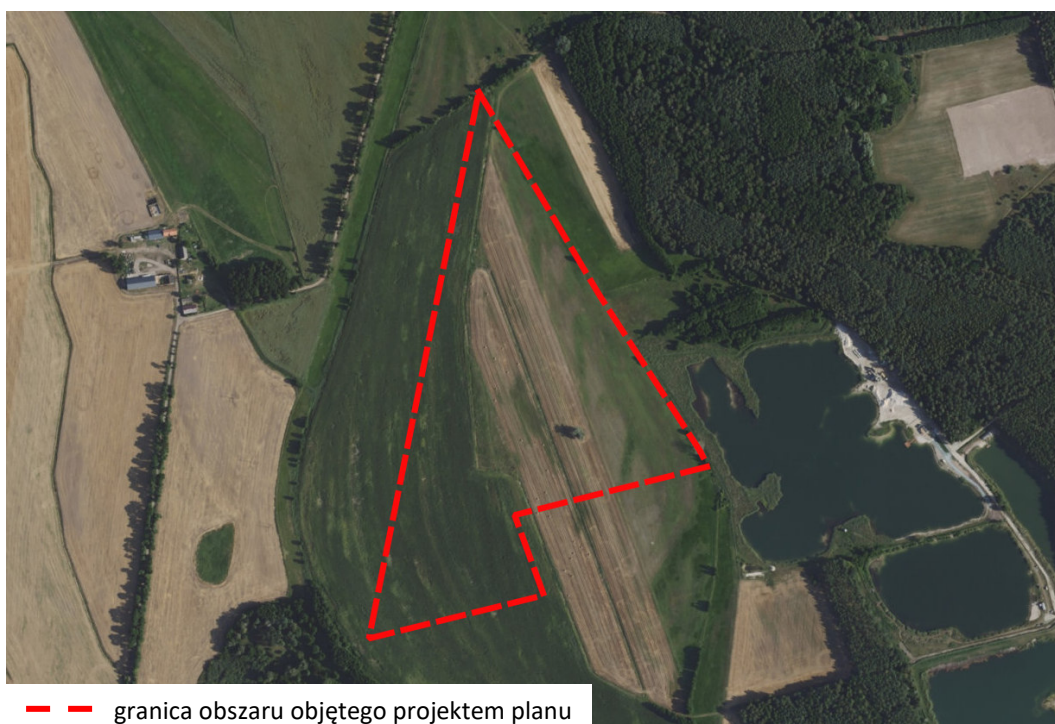
zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami przyrodniczymi. Oceniono potencjalne zagrożenie środowiska oraz wpływ skutków realizacji ustaleń planu na jego funkcjonowanie. Zwrócono uwagę na ewentualne niepożądane konsekwencje, proponując sposoby ich zminimalizowania. Prognozę oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono za pomocą techniki listy identyfikacyjnej, w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w dostosowaniu do stopnia szczegółowości ustaleń projektu planu.

2. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

2.1. Położenie i użytkowanie terenu

Obszar opracowania projektu planu obejmuje działki o nr ewid.: 282/2, 282/3, 283, 284, 285, 286 i 299/2, położone w obrębie Luciny. Jego powierzchnia wynosi ok. 17,7 ha. Analizowany obszar obejmuje złoże kruszywa naturalnego (piasków i żwirów) "Luciny IV" – Pole 2. Jest to teren niezabudowany, użytkowany rolniczo (Ryc. 1.). Sąsiedztwo przedmiotowego obszaru stanowią działki, na których znajdują się udokumentowane złoża kruszywa naturalnego, obecnie użytkowane rolniczo, a także tereny lasu oraz sztuczne zbiorniki wodne.

Ryc. 1. Lokalizacja obszaru objętego projektem planu na tle ortofotomapy

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

2.2. Rzeźba terenu

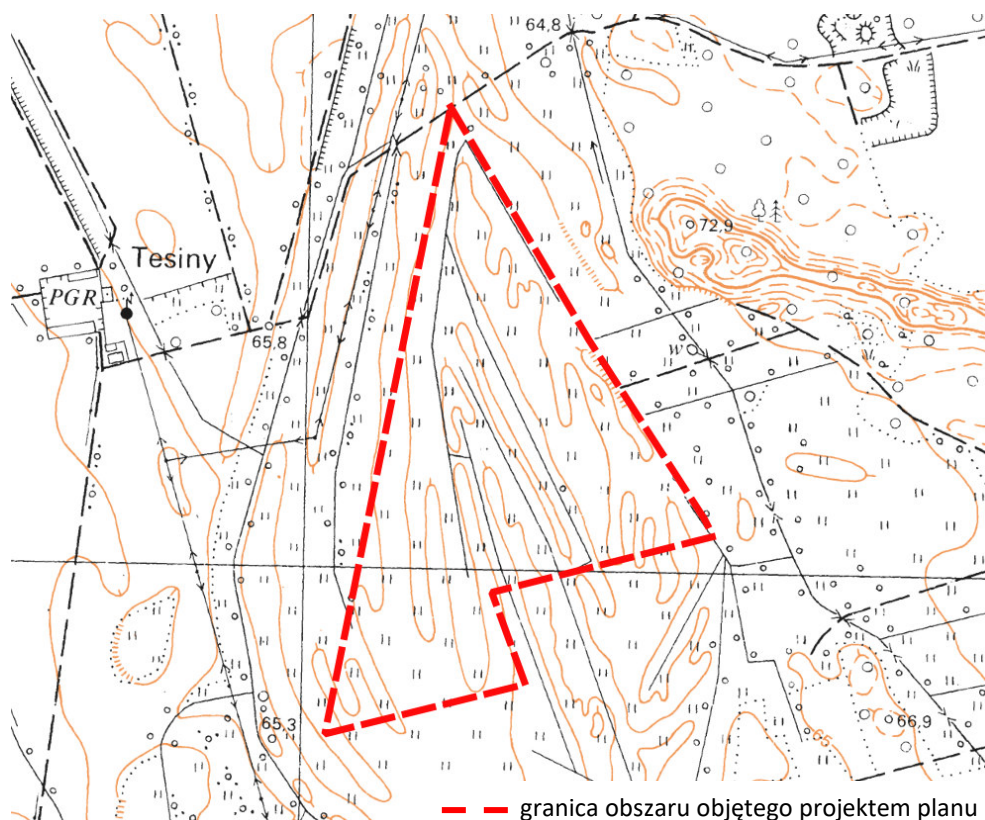
Według podziału Polski na regiony fizycznogeograficzne J. Kondrackiego (2002) przedmiotowy obszar położony jest w granicach prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (314-316), makroregionu Pradolina Warciańsko-Odrzańska (315.6), w mezoregionie Kotlina Śremska (315.64).

Z racji położenia w różnych regionach geograficznych, gmina Śrem posiada niezwykle urozmaiconą rzeźbę terenu. Charakterystyczną formą rzeźby terenu jest rozległa forma dolinna, jaką jest Pradolina Warszawsko-Berlińska o wyraźnym równoleżnikowym przebiegu z odchyleniem na północ, zgodnie

z biegiem rzeki Warty. Wyższa część pradoliny to terasa środkowa, tzw. wydмова, zajęta przez pola uprawne i zabudowę, natomiast pagórki wydmore są zalesione. W północnej części gminy, po obu stronach pradoliny, rozciąga się wysoczyzna morenowa płaska o rzędnych od 80 - 100 m n.p.m., przechodząca w części południowej w wysoczyznę morenową falistą. Wysoczyzna oddziela się wyraźnym zboczem od Pradoliny. Są one poprzecinane szeregiem dolinek erozyjnych oraz ciągami wałów ozowych. Na południu wysoczyzna falista przechodzi w pagórkowatą, w której występują rynny glacialne wypełnione jeziorami.¹

Obszar objęty opracowaniem jest równinny, położony na wysokości ok. 64,0 m n.p.m. (Ryc. 2.). Przedmiotowe grunty nie należą do potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi lub osuwiskami.

Ryc. 2. Lokalizacja obszaru objętego projektem planu na tle mapy topograficznej

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl>

2.3. Budowa geologiczna, surowce naturalne

Pod względem geologicznym teren miasta i gminy Śrem znajduje się w obrębie jednostki geotektonicznej Monoklina Przedsudecka. Pod względem geologicznym jest to obszar młody. Przeważają utwory czwartorzędowe. Podłoże podczwartorzędowe jest tu stosunkowo wysoko wyniesione. Świadczą o tym wychodnie pliocenu - pstre iły poznańskie i płytkie zaleganie węgla brunatnego. W strefie powierzchniowej występują utwory glacialne i fluwioglacialne, dna rynien glacialnych wyścielone są utworami organogenicznymi i piaskami. Utwory piaszczyste dominują zdecydowanie na powierzchniach teras, znacznie pokryte lasami. Na wysoczyznach występują plejstoceny utwory akumulacji lodowca w postaci glin zwałowych. W dnach cieków, starorzeczach występują też utwory rzeczno-bagienne: torfy i namuły organiczne.²

¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem

² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem

Zgodnie z Mapą geologiczną Polski w podłożu obszaru opracowania występują piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły.³

Przedmiotowy obszar obejmuje złoża kruszywa naturalnego "Luciny IV" – Pole 2 (kruszywo piaskowo-żwirowe). Złoże zostało rozpoznane w stopniu odpowiadającym kategorii C₁. Strop udokumentowanego złoża zalega na rzędnej: 62,74 – 65,11 m n.p.m., natomiast spąg złoża zalega na rzędnej: 49,22 – 56,13 m n.p.m. Złoże "Luciny IV" budują osady plejstoceny reprezentowane przez piaski drobnoziarniste pylaste, średnioziarniste pylaste, drobno-, średnio- i gruboziarniste o średnim punkcie piaskowym dla całego złoża 91,04%. Miąższość złoża wynosi: złoże suche 0,00 – 1,30 m, śr. 0,52 m; złoże zawodn. 8,20 – 14,80 m, śr. 12,96 m; razem 8,80 – 14,90 m; średnio 13,48 m. Ze względu na mało skomplikowaną budowę geologiczną złoże kruszywa naturalnego "Luciny IV" zaliczono do I grupy złóż. W składzie granulometrycznym dominują frakcje piaszczyste średnie o średnicy 0,25 – 0,50 mm. Zasoby geologiczne złoża kruszywa naturalnego "Luciny IV", wg stanu na 31.12.2019 r., wynoszą łącznie dla całego złoża: 2 809 856 m³, tj. 4 880 787 t. W złożu nie występują kopaliny towarzyszące. Dla przedmiotowego została wydana decyzja Marszałka Województwa Wielkopolskiego z dnia 9 lipca 2020 r., znak DSR-I.7427.29.2020, zatwierdzająca dokumentację geologiczną złoża kruszywa naturalnego "Luciny IV".

Analizowany teren objęty jest koncesją nr 29/2001/Ł z dnia 08.05.2017 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Śrem – Jarocin”, ważną do dnia 08.05.2047 r.

2.4. Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Na obszarze objętym projektem planu występują rowy melioracyjne. W sąsiedztwie przedmiotowego terenu występują sztuczne zbiorniki wodne. W odległości ok. 70 – 130 m od granic opracowania przepływa Kanał Tesiny-Orkowo.

Na podstawie mapy zagrożenia powodziowego, zawierającej zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne m.in. granice zasięgu wód o prawdopodobieństwie wystąpienia $p=1\%$ (tj. średnio raz na 100 lat) oraz $p=10\%$ (tj. raz na 10 lat) ustalono, że teren objęty opracowaniem znajduje się poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$), jak również poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$). Ponadto przedmiotowy teren znajduje się poza obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$) oraz poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Monitoring stanu wód, prowadzony jest według tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej. Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Obszar opracowania projektu planu zlokalizowany jest w granicach silnie zmienionej jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych Warta od Młyniska do Kopli (RW60001218573), na obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty. Monitoring jakości wód powierzchniowych na przedmiotowym obszarze prowadzony był przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Wyniki oceny stanu JCWP Warta od Młyniska do Kopli wykazały, co następuje:

---

³ <http://geologia.pgi.gov.pl/>

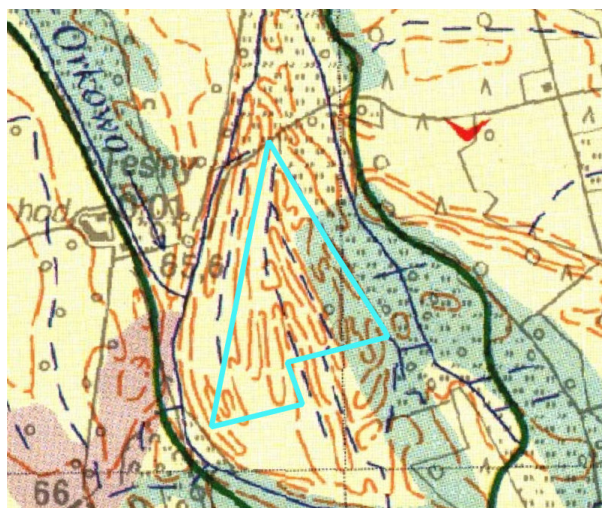
Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)	
Stan/potencjał ekologiczny	słaby potencjał ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny	azot ogólny, azot azotanowy; makrobezkręgowce, ichtiofauna
Stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny	nie dotyczy; bromowane difenyletery
Stan (ogólny)	zły stan wód

Wody podziemne

Obszar objęty projektem planu położony jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 60 (GW600060). Na terenie tym rozpoznano wody pitne w utworach czwartorzędowych i neogeńsko-paleogeńskich, występujące do głębokości 200-270 m w strukturach hydrogeologicznych o zróżnicowanej genezie i rozprzestrzenieniu. Wody w utworach czwartorzędowych występują w piaskach różnej granulacji i żwirach rzecznych, wodnolodowcowych struktur różnej genezy, na który składają się trzy poziomy o regionalnym rozprzestrzenieniu, choć nie zawsze ciągłym: gruntowy, międzyglinowy górny, międzyglinowy dolny. W poziomie gruntowym zwierciadło wody jest swobodne i zalega na głębokości 0,5 - 9,0 m. Poziom ten zasilany jest w głównej mierze infiltracją opadów, a jedynie w dolinach rzecznych, także z drenażu poziomów wód wgłębnych oraz z infiltracji wód powierzchniowych. W obrębie poziomu mioceńskiego można wyróżnić trzy warstwy wodonośne: dolną, środkową i górną, związane z cyklicznością sedimentacji utworów brunatnowęglowych miocenu. Zasilanie poziomu mioceńskiego zachodzi na drodze przesączania się wody z poziomów czwartorzędowych poprzez kompleks iltów poznańskich trzeciorzędu i glin morenowych czwartorzędu, zwłaszcza w miejscach zmniejszania się ich grubości.⁴

Według informacji zawartych na Mapie Hydrograficznej Polski na analizowanym terenie należy spodziewać się zalegania I poziomu wód gruntowych na głębokości ok. 1,0 m p.p.t. (Ryc. 3.). W odwiertach badawczych, wykonanych na potrzeby dokumentacji geologicznej złoża, nawiercono pierwszy poziom wody gruntowej na głębokości 0,2 – 1,5 m p.p.t.

Ryc. 3. Lokalizacja obszaru objętego projektem planu na tle Mapy Hydrograficznej Polski

— granica obszaru objętego projektem planu

⁴ <http://mjwp.gios.gov.pl>

Kl	Przepuszczalność	Rodzaje gruntów	Kl	Przepuszczalność	Rodzaje gruntów
1	łatwa 	rumosze i żwiry	4	zmienna 	grunty organiczne
2	średnia 	piaski i skały lite silnie uszczelnione	5	zróżnicowana 	grunty antropogeniczne
3	słaba 	gliny i pyły	6	bardzo słaba 	skały lite słabo uszczelnione i ility

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl>

W podłożu obszaru opracowania projektu planu dominują piaski i skały lite silnie uszczelnione o średniej przepuszczalności. Przepuszczalność gruntów, która określa warunki obiegu wody, związana jest z rozmieszczeniem utworów skalnych na tle rzeźby terenu. Najważniejszą rolę odgrywają cechy litologiczne skał i gruntów, które informują o zdolności do przewodzenia wody. Przepuszczalność pionowa wskazuje na możliwości zasilania wód podziemnych. Szczególną rolę odgrywa przepuszczalność utworów powierzchniowych, tj. gruntów zalegających pod warstwą poziomu próchniczego, zwykle znajdującego się na głębokości do 1 m poniżej powierzchni terenu. W niniejszym przypadku występowanie w podłożu przedmiotowego terenu gruntów o średniej przepuszczalności wskazuje na utrudnioną możliwość infiltracji wód opadowych i roztopowych do wód podziemnych.

Na przedmiotowym terenie nie występują ujęcia wód podziemnych. Nie wyznaczono stref ochrony ujęć wód, ani stref ochrony sanitarnej cmentarzy.

Omawiany teren położony jest w zasięgu występowania udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 150 – Pradolina Warszawa-Berlin. Zbiornik ma charakter porowy o swobodnym i swobodno-aporowym zwierciadle wody. Zasadnicze znaczenie dla zaopatrzenia w wodę stanowi poziom wód gruntowych i wód wgłębnych pradoliny. Występujący w podłożu poziom subglacialny nie jest dotychczas wykorzystywany gospodarczo. GZWP nr 150 należy do struktur o charakterze odkrytym z lokalnie występującą pokrywą izolującą, co decyduje o jego silnej podatności na zanieczyszczenie z powierzchni terenu. Obszar zbiornika stanowią w zdecydowanej większości łąki, pola uprawne oraz lasy. Aż 25% powierzchni zbiornika stanowią lasy będące naturalną formą ochrony poziomu wodonośnego. Teren GZWP charakteryzuje się stosunkowo małym zaludnieniem, z przewagą małych miast liczących do 5 tys. mieszkańców. Ze względu na odkryty charakter zbiornika, silną jego podatność na zanieczyszczenia z powierzchni terenu, sposób zagospodarowania terenu oraz uwarunkowania hydrogeologiczne wyznaczono obszar ochronny o powierzchni 1926,5 km². Proponowane zakazy i nakazy nie przewidują likwidacji zakładów istniejących ani ograniczenia powierzchni produkcji rolnej, raczej wprowadzanie zmian sposobu użytkowania ukierunkowanych na zmianę technologii, ograniczenie emisji itp.⁵

Badania jakości wód podziemnych przeprowadzone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2023 r. w punkcie monitoringowym w miejscowości Orkowo na terenie gminy Śrem wykazały IV klasę jakości. Ocena stanu wód podziemnych wykonana została na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 r. poz. 2148). Zgodnie z ww. rozporządzeniem IV klasa oznacza wody niezadowolającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych:

- a) są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych
- b) wskazują na wyraźny wpływ działalności człowieka.

Zgodnie z badaniami przeprowadzonymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w 2019 r. stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych JCWPd nr 60 został określony jako dobry.

⁵ Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce

2.5. Gleby

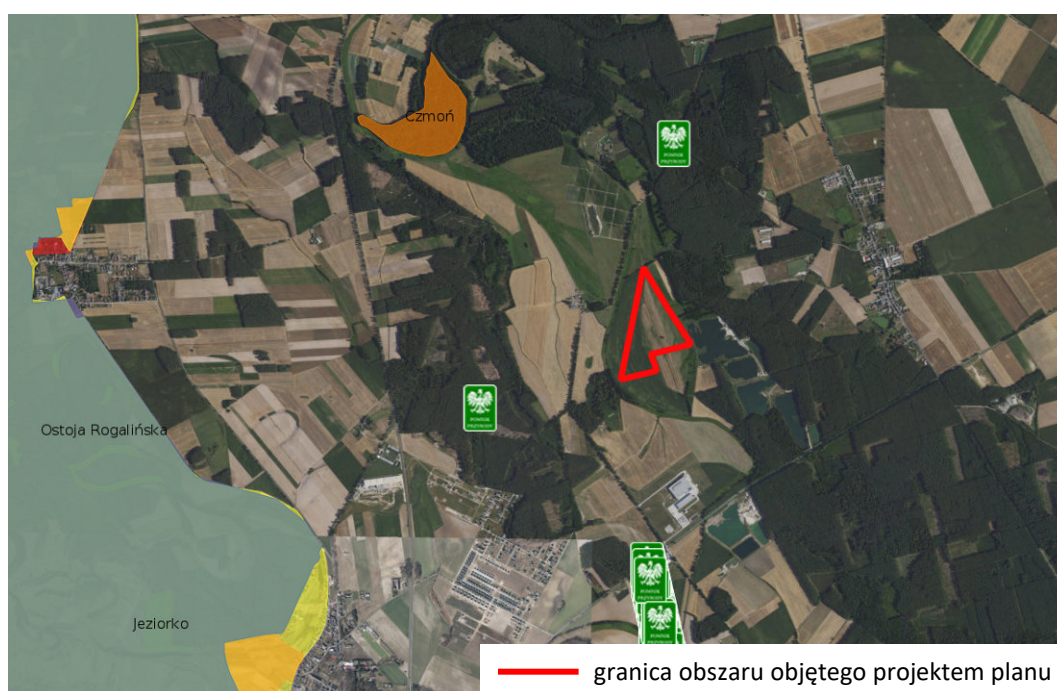
Warunki glebowe (typ, rodzaj i gatunek gleb) determinowane są uwarunkowaniami geomorfologicznymi oraz litologicznymi (pochodzeniem i rodzajem skały macierzystej) terenu. Dodatkowo do czynników glebotwórczych zalicza się również warunki wodne i klimatyczne, rodzaj szaty roślinnej oraz działalność człowieka.

W granicach gminy Śrem, na wysoczyźnie występują gleby bielcowe i pseudobielcowe, brunatne właściwe i wyługowane oraz czarne ziemie. Są to w przewadze gleby klas III i IV, zaliczane do kompleksu 1-go pszennego bardzo dobrego, 2-go pszennego dobrego i 4-go żytnio-ziemniaczanego. W strefie zboczowej występuje też kompleks 3-ci pszenno-wadliwy, zagrożony erozją, lecz przy odpowiednich zabiegach także wskazany do użytkowania rolniczego. W pradolinie, na terasie środkowej, występują w przewadze gleby przesuszone 6 i 7 kompleks żytnio - ziemniaczany słaby i bardzo słaby. W dnach dolin, na terasie zalewowej, występują gleby mułowo-torfowe, murszowe, mady, stanowiące bazę dla rozwoju użytków zielonych, bardzo dobrych i dobrych klas bonitacyjnych.⁶ W granicach opracowania projektu planu występują grunty rolne należące do klas bonitacyjnych: IVb i V.

2.6. Formy ochrony przyrody

Teren objęty projektem planu położony jest poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Ryc. 4.).

Ryc. 4. Lokalizacja obszaru objętego projektem planu na tle form ochrony przyrody

Źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl>

2.7. Flora i fauna

Przedmiotowy obszar charakteryzuje się przeciętnymi walorami przyrodniczymi. Analizowany teren jest użytkowany rolniczo, zatem szata roślinna reprezentowana jest w okresie wegetacyjnym przez gatunki roślin uprawnych. Uprawom polowym towarzyszą zbiorowiska roślinności segetalnej,

⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem

chwastów jedno- lub dwuletnich, rzadziej bylin, pozostające w zależności od rodzaju i pory zabiegów agrotechnicznych, jak również zadrzewienia śródpolne.

Na obszarze objętym projektem planu nie stwierdzono występowania roślin i grzybów chronionych na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408), gatunków z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunków zagrożonych wyginięciem (np. znajdujące się na krajowej bądź regionalnej czerwonej liście) lub rzadkich. Nie stwierdzono również występowania chronionych siedlisk przyrodniczych.

Fauna zamieszkująca okolice Śremu jest typowa dla nizin środkowopolskich. Duża ilość rzek, jezior, stawów i zalewów sprzyja rozmnażaniu płazów. Można spotkać tu 12 gatunków spośród nich, m.in. rzekotka drzewna, grzebiuszka ziemna, kumak nizinny. Mniej liczne są natomiast gady. Jedynym występującym węzem jest zaskroniec. Jaszczurki reprezentowane są przez padalca, jaszczurkę zwinkę i żyworodną. Najlepiej rozpoznaną gromadą kręgowców pozostają ptaki. Awifaunę lęgową tworzy ok. 150 gatunków. Natomiast liczba wszystkich dotychczas stwierdzonych sięga blisko 200. Ptaki są najłatwiej zauważalną w środowisku grupą zwierząt. Do godnych odnotowania należy występowanie bociana czarnego, kani rudej i czarnej oraz błotniaka stawowego i łąkowego. Z rzadziej spotykanych w kraju i zagrożonych wymienić warto też bąka, bączka, gągoła, wąsatkę czy zielonkę. Odnotowano tutaj też pojedyncze stwierdzenia takich gatunków jak rybitwa białoskrzydła, dzięcioł białoszyi, dzierzba rudogłowa czy puchacz. Niemal co roku w okresie zimy można obserwować w dolinie Warty bielika.⁷

Fauna występująca na obszarze opracowania to głównie ptactwo: wróbel zwyczajny, sroka zwyczajna, gawron, skowronek polny, kos zwyczajny, drozd śpiewak oraz zwierzyzna związana z siedliskami polnymi i leśnymi: mysz, kret, jeż, ryjówka, lis, sarna. Jeż zachodni, kret, ryjówka (aksamitna i malutka), myszy (zaroślowa i zielna) oraz większość gatunków ptaków wymienione są w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380). Biorąc pod uwagę istniejące na przedmiotowym obszarze rowy melioracyjne oraz sąsiedztwo zbiorników wodnych i cieków wodnych, istnieje wysokie prawdopodobieństwo występowania na tym terenie płazów objętych w Polsce ochroną gatunkową.

2.8. Dziedzictwo kulturowe i zabytki

Na terenie objętym projektem planu nie występują obszary, ani obiekty objęte ochroną konserwatorską.

2.9. Klimat lokalny

Klimat gminy Śrem, podobnie jak całego Niżu Polskiego, jest wynikiem ścierania się klimatu oceanicznego i kontynentalnego. Według regionalizacji klimatyczno-rolniczej R. Gumińskiego, obszar opracowania planu należy do dzielnicy środkowej VII. Zaliczana ona jest do najcieplejszych w obrębie kraju. Jest to jeden z najsuchszych regionów Polski. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi około 550 mm, a w miesiącu najwyższych opadów w ciągu roku (lipcu) wynosi poniżej 80 mm. W latach ciepłych zdarza się średni roczny opad w wysokości 450–500 mm. Średnia roczna temperatura wynosi ok. 8°C. Miesiącem najchłodniejszym jest styczeń, gdy średnia temperatura wynosi około –2°C, w miesiącu najcieplejszym (lipiec) średnia temperatura sięga 18°C. Liczba dni mroźnych waha się pomiędzy 30 a 60, a ogólna liczba dni z przymrozkami pomiędzy 100 a 110. Na obszarze pokrywa śnieżna zalega 38–60 dni, natomiast okres wegetacyjny trwa ok. 220 dni.

---

⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem

2.10. Jakość powietrza

Monitoring zmian jakości powietrza wraz z oceną poziomu substancji w powietrzu prowadzony jest na przedmiotowym obszarze przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

1. w klasyfikacji podstawowej:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych,
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines, tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.

2. w klasyfikacji dodatkowej:

- do klasy A1 – brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} – dla fazy II tj. $\leq 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- do klasy C1 – przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} – dla fazy II tj. $> 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego,
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Dodatkową klasyfikację wprowadzono na potrzeby raportowania do Komisji Europejskiej.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

W roku 2024 Główny Inspektorat Ochrony Środowiska opublikował „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2023”. Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru strefy. Przedmiotowy raport prezentuje finalne wyniki oceny za rok 2023, uwzględniające podział Polski na strefy określony w załączniku do ustawy – Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z ww. ustawą gmina Śrem należy do strefy wielkopolskiej. Na podstawie oceny poziomu poszczególnych substancji dokonano klasyfikacji stref, w których są dotrzymane lub przekraczane przewidziane prawem poziomy dopuszczalny lub docelowy oraz poziomy celów długoterminowych. Każdej strefie, dla każdego zanieczyszczenia przypisano właściwy symbol klasy.

W efekcie oceny przeprowadzonej pod kątem ochrony roślin, w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu strefę wielkopolską zaliczono do klasy A (Ryc. 5.). W dodatkowej klasyfikacji w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego strefie przypisano klasę D2.

Ryc. 5. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
PL3003	strefa wielkopolska	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa wielkopolska uzyskała klasę D2.

Źródło: <https://powietrze.gios.gov.pl/>

Pod kątem ochrony zdrowia dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu i niklu strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. Dokonując oceny stref dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} dla poziomu dopuszczalnego II fazy strefa wielkopolska uzyskała klasę A1. W strefie wielkopolskiej stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu – strefę zaliczono do klasy C. W ramach oceny wykonano również dodatkową klasyfikację zaliczając strefę wielkopolską:

- w przypadku ozonu w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego - do klasy D2,
- w przypadku pyłu PM_{2,5} poziomu dopuszczalnego I fazy - do klasy A (Ryc. 6.).

Ryc. 6. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
PL3001	aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL3002	miasto Kalisz	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL3003	strefa wielkopolska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefy strefa aglomeracja poznańska, miasto Kalisz i strefa wielkopolska uzyskały klasę A.

Źródło: <https://powietrze.gios.gov.pl/>

Na podstawie klasyfikacji stref województwa wielkopolskiego za rok 2023 stwierdzono potrzebę realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi dla jednej strefy województwa, tj. strefy wielkopolskiej – strefę zakwalifikowano do klasy C ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀. Podobnie jak w latach poprzednich, wysokie wartości stężeń tego zanieczyszczenia rejestrowano w okresach grzewczych (styczeń – marzec, październik – grudzień). Przekroczenie poziomu docelowego B(a)P zarejestrowały w 2023 r. jedynie 3 stacje pomiarowe w województwie, jednakże szacuje się, że problem ten dotyczy większej liczby gmin województwa wielkopolskiego. Jako główną przyczynę przekroczeń wskazuje się tzw. niską emisję pochodzącą z indywidualnego ogrzewania budynków. W ostatnim dziesięcioleciu można zauważyć stopniową poprawę jakości powietrza pod względem poziomu zanieczyszczenia pyłem. Jednakże wysokie dobowe stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ rejestrowane w sezonie grzewczym pozostają istotnym problemem. Nadal na tle województwa wyróżniają się miejscowości, w których przeważa indywidualne ogrzewanie budynków paliwem stałym. Na ich obszarach rejestruje się największą liczbę dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego dla stężeń 24-godzinnych.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Uchwałą Nr XXI/391/20 z dnia 13 lipca 2020 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5954).

2.11. Klimat akustyczny

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu wyrażone są:

- wskaźnikami L_{AeqD} - równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz L_{AeqN} - równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰), które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby,
- wskaźnikami L_{DWN} - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od

godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) oraz L_N - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰), które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Dopuszczalne wartości poziomu hałasu w środowisku dla poszczególnych rodzajów terenów regulują przepisy ww. rozporządzenia Ministra Środowiska. Ich wartości zaprezentowano poniżej (Tabela 1.). Spełnienie poniższych wymogów nie gwarantuje stworzenia mieszkańcom warunków, w których nie występuje uciążliwe oddziaływanie hałasu. Przyjęte standardy podyktowane są realnymi możliwościami ograniczania hałasów.

Tabela 1. Dopuszczalne wartości poziomu hałasu w środowisku

Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB						Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB					
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu		Linie energetyczne		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu		Linie energetyczne	
	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	61	56	50	40	50	45	64	59	50	40	50	45
Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	61	56	50	40	45	40	64	59	50	40	45	40
Tereny domów opieki społecznej	61	56	50	40	45	40	64	59	50	40	45	40
Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40	45	40	50	45	45	40	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	65	56	55	45	50	45	68	59	55	45	50	45
Tereny mieszkaniowo-usługowe												
Tereny zabudowy zagrodowej												

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

W otoczeniu przedmiotowego obszaru nie występują znaczące źródła emisji hałasu.

Okresowo uciążliwości akustyczne generowane są przez pracę maszyn rolniczych na okolicznych polach uprawnych.

3. Informacja o zawartości i głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

3.1. Cel opracowania projektu planu

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zadaniem miejscowego planu jest ustalenie przeznaczenia terenów, sposób ich zagospodarowania i zabudowy, z uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz dostosowaniem struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przyrodniczych i przestrzennych tego terenu oraz otoczenia.

Opracowanie projektu planu dla przedmiotowego obszaru ma na celu ujawnienie udokumentowanego złoża kopalin, stosownie do przepisów art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze oraz umożliwienie eksploatacji kopaliny z udokumentowanego złoża piasków i żwirów "Luciny IV", co uniemożliwia obowiązuający od 2019 r. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Tesiny”.

3.2. Ustalenia projektu planu

Przedmiotem ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu jest teren górnictwa i wydobywania, oznaczony symbolem 1G.

Do projektu planu wprowadzono następujące ustalenia istotne z punktu widzenia ochrony środowiska:

1) ustala się:

- gromadzenie odpadów w miejscach do tego przeznaczonych i zagospodarowanie ich zgodnie z zakresem utrzymania porządku i czystości w gminach;
- eksploatację udokumentowanego złoża piasków i żwirów Luciny IV metodą odkrywkową, na zasadach i warunkach określonych w koncesji i zgodnie z przepisami prawa geologicznego i górniczego;
- zgromadzone masy ziemne, w tym próchniczną warstwę gleby, należy wykorzystać do rekultywacji terenów przekształconych w wyniku eksploatacji;
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- odprowadzanie ścieków, w tym bytowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zaopatrzenie w wodę, w tym do celów przeciwpożarowych z sieci lub urządzeń wodociągowych, zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi;
- zaopatrzenie energią elektryczną oraz ciepło z urządzeń infrastruktury technicznej, w tym z odnawialnych źródeł energii, z zastrzeżeniem, iż dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wyłącznie na potrzeby terenów objętych planem miejscowym o mocy nie przekraczającej 500 kW, z zakazem lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni;
- zastosowanie rozwiązań organizacyjnych i technologicznych w celu zabezpieczenia przed przenikaniem zanieczyszczeń z powierzchni terenu do gruntu i wód gruntowych;
- uwzględnienie lokalizacji całego obszaru objętego planem w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 150 – Pradolina Warszawa-Berlin;
- po wyeksploatowaniu złoża rekultywację w kierunku rolnym ze zbiornikiem wodnym;

2) zakazuje się lokalizacji:

- przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem wynikających z ustalonego planu miejscowym przeznaczenia terenu;
- obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych;
- budynków;

3) dopuszcza się lokalizację urządzeń melioracji wodnych oraz zbiorników wodnych, rowów i innych urządzeń służących retencjonowaniu wody.

3.3. Powiązania z innymi dokumentami

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia planu w zakresie tekstowym i graficznym muszą być powiązane z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, który to dokument określa politykę przestrzenną gminy, w tym zasady zagospodarowania przestrzennego jej poszczególnych części. Miejscowy plan zostaje uchwalony po wcześniejszym stwierdzeniu jego zgodności ze Studium przez Radę Miejską.

W obowiązującym dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem, obszar objęty opracowaniem projektu planu przeznaczony jest pod tereny górnicze (H_PG). Uchwalenie projektu planu stanowić będzie zatem realizację polityki przestrzennej gminy wyrażonej w Studium.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego

Zapisy projektu planu wykazują powiązanie z ustaleniami Uchwały Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania” (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2019 r., poz. 4021), w której zawarto kierunki polityki przestrzennej na szczeblu województwa. W projekcie planu uwzględniono obszary i obiekty o znaczeniu ponadlokalnym, występujące na przedmiotowym terenie oraz w jego sąsiedztwie, tj. Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 150 – Pradolina Warszawa-Berlin oraz udokumentowane złoża piasków i żwirów Luciny IV, poprzez ustalenie uwzględnienia lokalizacji całego obszaru objętego planem w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 150 – Pradolina Warszawa-Berlin oraz wyznaczenie terenu górnictwa i wydobywania (1G).

Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego

Zgodnie z wynikami Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego, zatwierdzonego uchwałą nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r., teren objęty opracowaniem nie znajduje się w krajobrazie priorytetowym i w krajobrazach w obrębie obszarów prawnie chronionych.

3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

W przypadku braku realizacji ustaleń analizowanego projektu planu, przekształcenia środowiska przyrodniczego na przedmiotowym terenie będą następować na skutek realizacji ustaleń obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Tesiny”, zatwierdzonego uchwałą Nr 43/IV/2019 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 21 marca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. poz. 4752). Zgodnie z aktualnym dokumentem planistycznym obszar objęty opracowaniem przeznaczony jest pod tereny zieleni, łąk i pastwisk oraz wód powierzchniowych śródlądowych. W wyniku dalszego użytkowania rolniczego obszaru opracowania, może dochodzić do zmian w środowisku związanych z degradacją powierzchni ziemi oraz wpływem zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego do wód podziemnych. Brak realizacji zabudowy przyczyni się do zachowania istniejących rowów melioracyjnych, roślinności przybrzeżnej i miejsc bytowania zwierząt. Dalsze rolnicze użytkowanie przedmiotowego terenu nie spowoduje oddziaływania na krajobraz, powietrze, ani klimat.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu

Ochrona środowiska związana jest z różnymi rodzajami ludzkiej aktywności i skupia się na takich zagadnieniach jak zanieczyszczenie powietrza, wód i gleb, gospodarce odpadami oraz takich zjawiskach jak utrata różnorodności biologicznej, wprowadzanie gatunków inwazyjnych czy genetycznie modyfikowanych.

Do głównych problemów z zakresu ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu należy:

- degradacja powierzchni ziemi spowodowana rolniczym użytkowaniem,
- osiągnięcie celów środowiskowych określonych dla JCW, w granicach których znajduje się przedmiotowy obszar,
- ochrona wód Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 150 – Pradolina Warszawa-Berlin.

Na przedmiotowym terenie nie występują problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględniania w projekcie planu

Do dokumentów rangi międzynarodowej ujmujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu miejscowego należą ratyfikowane przez Polskę konwencje międzynarodowe:

- Konwencja Genewska (1979) w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości mająca na celu ochronę człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza oraz dążenie do ograniczenia i stopniowego zmniejszania i zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, łącznie z transgranicznym zanieczyszczeniem powietrza na dalekie odległości,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Rio de Janeiro, 1992), której głównym celem jest zapobieganie dalszym zmianom klimatu globalnego, ze szczególnym uwzględnieniem długoterminowego jego ocieplania na skutek wzrostu stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze oraz Protokół z Kioto (1998) stanowiący uzupełnienie Konwencji klimatycznej,
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 78 poz. 706), której podstawowym celem jest ochrona prawa każdej osoby do życia w środowisku odpowiednim dla jej zdrowia. Dla osiągnięcia celu w Konwencji określono działania w trzech obszarach dotyczących: zapewnienia społeczeństwu przez władze publiczne dostępu do informacji dotyczących środowiska, ułatwienia udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji mających wpływ na środowisko, rozszerzenia warunków dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska,
- Europejska Konwencja Krajobrazowa sporządzona we Florencji w 2000 roku ma na celu ochronę różnorodności krajobrazów europejskich, zarówno naturalnych, jak i kulturowych, a także racjonalne zagospodarowanie i planowanie krajobrazu.

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów ustanowionych na szczeblu wspólnotowym, formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można:

- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, której celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko,
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, której celem jest ustalenie ram dla ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych,
- Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu, która ustanawia szczególne środki, określone w art. 17 ust. 1 i 2 dyrektywy 2000/60/WE, w celu zapobiegania i ochrony przed zanieczyszczeniem wód podziemnych,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy, która ma na celu m.in. utrzymanie jakości powietrza, tam gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawę w pozostałych przypadkach.

Projekt planu respektuje zasady ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym, poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów określających zasady ochrony środowiska i przyrody.

W odniesieniu do ustanowionego w Konwencji Genewskiej i Dyrektywie UE z dnia 21 maja 2008 r. celu ochrony człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza, w projekcie planu ustala się zaopatrzenie w ciepło z urządzeń infrastruktury technicznej, w tym z odnawialnych źródeł energii, z zastrzeżeniem, iż dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wyłącznie na potrzeby terenów objętych planem miejscowym o mocy nie przekraczającej 500 kW, z zakazem lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni.

W myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98), której celem jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej, krajobraz jest ważnym elementem życia ludzi zamieszkujących w miastach i na wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również odznaczających się wyjątkowym pięknem. Ustalenia Konwencji wskazują na konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. W celu realizacji zapisów Konwencji podejmuje się działania zmierzające m.in. do: prawnego uznania krajobrazów jako istotnego komponentu otoczenia ludzi, ustanowienia procedur udziału społeczeństwa w procesach planowania i zarządzania krajobrazem, a także uwzględniania kwestii krajobrazowych we wszelkich działaniach związanych z zarządzaniem przestrzenią.

Respektując zapisy Konwencji Krajobrazowej w projekcie planu zawarto ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego – określono maksymalną wysokość tymczasowych obiektów budowlanych mieszczących pomieszczenia socjalne, biurowe i sanitarne. Ponadto ustala się po wyeksploatowaniu złoża rekultywację w kierunku rolnym ze zbiornikiem wodnym. Realizacja zbiornika wodnego przyczyni się do wzbogacenia i urozmaicenia krajobrazu.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym zostały przeniesione do krajowych i lokalnych dokumentów i na ich podstawie są realizowane. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Istotne z punktu widzenia opracowywanego dokumentu są takie opracowania jak: Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry oraz Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej.

Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030)

W systemie dokumentów strategicznych PEP2030 stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów SOR. W związku z powyższym, cel główny PEP2030, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, został przeniesiony wprost ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Cele szczegółowe PEP2030 zostały określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Kierunki interwencji obejmują wszystkie obszary tematyczne polityki ochrony środowiska. Stanowią wiązki działań i projektów strategicznych przyczyniających się do realizacji celów szczegółowych PEP2030:

1. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:
  - Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;
  - Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;
  - Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb;
  - Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej.
2. Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:
  - Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu;
  - Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
  - Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;
  - Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa;
  - Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT.
3. Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych:
  - Przeciwdziałanie zmianom klimatu;
  - Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

W odniesieniu do wyżej wymienionych celów PEP2030 w projekcie planu ustalono:

- w celu zapewnienia zrównoważonego gospodarowania wodami – dopuszczenie lokalizacji urządzeń melioracji wodnych oraz zbiorników wodnych, rowów i innych urządzeń służących retencjonowaniu wody;
- w celu zmniejszenia oddziaływania źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza – zaopatrzenie w ciepło z urządzeń infrastruktury technicznej, w tym z odnawialnych źródeł energii,

z zastrzeżeniem, iż dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wyłącznie na potrzeby terenów objętych planem miejscowym o mocy nie przekraczającej 500 kW, z zakazem lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni;

- w celu ochrony powierzchni ziemi – lokalizację pasów ochronnych.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Istotnym dokumentem na poziomie krajowym, dotyczącym ochrony wód jest Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r., w którym zapisano cele środowiskowe dla poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i podziemnych (JCWPd). W trakcie wyznaczania celów środowiskowych dla wód powierzchniowych na IV cykl planistyczny (2022–2027) bazowano na procedurze przyjętej w cyklu poprzednim 2016–2021 (aPGW). Analogicznie, cele środowiskowe ustalono w odniesieniu do wymagań dla stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Podczas oceny stanu wód i wyznaczania celów środowiskowych wykorzystano najnowsze dane i opracowania, w tym nowe metodyki określania stanu elementów biologicznych i hydromorfologicznych, aktualizację wyznaczania SZCW i SCW, oraz zweryfikowaną typologię wód.

Obszar opracowania projektu planu zlokalizowany jest w granicach silnie zmienionej JCWP rzecznych Warta od Młyniska do Kopli (RW60001218573) na obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty. Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjętym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r., celem środowiskowym dla JCWP Warta od Młyniska do Kopli w zakresie potencjału ekologicznego jest dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Warta w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Warta w obrębie JCWP (dla troci wędrownej oraz węgorza europejskiego). Celem środowiskowym w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny. Osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWP Warta od Młyniska do Kopli nie jest zagrożone.

Podstawowym celem środowiskowym dla JCWPd jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu, definiowanego w art. 2 Ramowej Dyrektywy Wodnej jako stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”. Ogólny stan JCWPd określany jest zatem na podstawie oceny stanu ilościowego oraz oceny stanu chemicznego JCWPd, przy czym o ogólnej ocenie stanu decyduje gorszy wynik.

Obszar opracowania projektu planu zlokalizowany jest w granicach JCWPd nr 60 (GW600060). Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny, a w zakresie stanu ilościowego – dobry stan ilościowy. Osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWPd nr 60 jest zagrożone.

W projekcie planu w zakresie ochrony wód ustala się zastosowanie rozwiązań organizacyjnych i technologicznych w celu zabezpieczenia przed przenikaniem zanieczyszczeń z powierzchni terenu do gruntu i wód gruntowych, jak również ustala się uwzględnienie lokalizacji całego obszaru objętego planem w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 150 – Pradolina Warszawa-Berlin. Ponadto dopuszcza się lokalizację urządzeń melioracji wodnych oraz zbiorników wodnych, rowów i innych urządzeń służących retencjonowaniu wody. Docelowo przewiduje się rekultywację terenu w kierunku rolnym ze zbiornikiem wodnym. Zakłada się, że wprowadzone w projekcie planu ustalenia nie przyczynią się do pogorszenia jakości wód na omawianym terenie i nie spowodują nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej

Projekt planu uwzględnia działania naprawcze zawarte w Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, przyjętym Uchwałą Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia

13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r., poz. 5954). Do działań naprawczych zawartych w „Programie” należą:

- Ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej w gminach strefy wielkopolskiej.
- Zachęty finansowe na modernizację budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk w gminach strefy wielkopolskiej.
- Inwentaryzacja źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gmin.
- Kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych.
- Termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej.
- Obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich.
- Ochrona i zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni gmin miejskich strefy wielkopolskiej.
- Edukacja ekologiczna.
- Zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego.

W projekcie planu ustala się zaopatrzenie w ciepło z urządzeń infrastruktury technicznej, w tym z odnawialnych źródeł energii, z zastrzeżeniem, iż dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wyłącznie na potrzeby terenów objętych planem miejscowym o mocy nie przekraczającej 500 kW, z zakazem lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni.

6. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Zgodnie z dokumentacją geologiczną złoża kruszywa naturalnego "Luciny IV", złożo eksploatowane będzie odkrywkowo. Nadkład wynoszący 0,1 – 2,0 m usunięty zostanie spycharką. Wskazane jest zdjęcie warstwy większej – o ok. 0,2 m, ze względu na możliwość wystąpienia zanieczyszczeń organicznych w strefie podglebia. Proponuje się by eksploatacja złoża odbywała się dwoma piętrami eksploatacyjnymi, obejmującymi całą miąższość złoża. Kopalinę zalegającą powyżej poziomu zwierciadła swobodnego wody, proponuje się wydobywać koparką, a część złoża poniżej poziomu zwierciadła swobodnego wody koparką ssącą typu refuler. W czasie prowadzenia prac wydobywczych wystąpi oddziaływanie na tereny przyległe do obszaru wyrobiska w zakresie drgań mechanicznych, szczególnie w trakcie prac specjalistycznego sprzętu budowlanego oraz wzmożonego ruchu samochodów ciężarowych wywożących urobek. Po wyeksploatowaniu złoża powstanie wyrobisko poeksploatacyjne o głębokości od 9,0 m do 15,0 m.

Skutkiem dopuszczonej w projekcie planu działalności wydobywczej kruszywa naturalnego metodą odkrywkową będzie przede wszystkim całkowite usunięcie naturalnej pokrywy glebowej, likwidacja profilu glebowego, przemieszanie mas ziemnych, jak również przekształcenie rzeźby terenu, a co za tym idzie pogorszenie warunków glebowych. Wymienione oddziaływania na powierzchnię ziemi będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy i stały. Na etapie eksploatacji na terenie istniejących użytków rolnych powstaną częściowo zawodnione wyrobiska oraz usypiska nadkładu. W trakcie eksploatacji należy utrzymać nachylenie skarp pod kątem zbliżonym do kąta naturalnego stoku dla piasków wynoszącego: dla złoża ponad zwierciadłem wody 36° - 70° oraz dla złoża poniżej zwierciadła wody 27°.

Zmiany w ukształtowaniu terenu oraz strukturze gruntu wystąpią również w przypadku realizacji urządzeń i sieci infrastruktury technicznej. Na skutek ich przeprowadzenia mogą nastąpić zmiany we właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża, jak również przekształcenie powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i krótkoterminowym, związane z wykonaniem wykopów.

W projekcie planu przewidziano również możliwość lokalizacji tymczasowych obiektów budowlanych, w tym obiektów mieszczących pomieszczenia socjalne, biurowe i sanitarne, a także parkingów

i klientów. Po zakończeniu działalności eksploatacyjnej obiekty te zostaną zlikwidowane, zatem ich oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie miało charakter średnioterminowy.

W celu zminimalizowania negatywnego wpływu planowanej inwestycji na środowisko w projekcie planu ustalono lokalizację pasów ochronnych, a także gromadzenie nadkładu w sposób usystematyzowany. Ponadto ustala się zagospodarowanie nadkładu, w tym próchnicznej warstwy gleby, na terenie inwestycji i wykorzystanie go w trakcie prac rekultywacyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1395), w którym określono dopuszczalne zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi. Ustalenia projektu planu przewidują pełną rekultywację terenów poeksploatacyjnych po zakończeniu eksploatacji złoża w kierunku rolnym ze zbiornikiem wodnym. Nakazuje się maksymalne zachowanie dotychczasowych walorów i funkcji przyrodniczych obszaru.

Potencjalnym zagrożeniem dla powierzchni ziemi będzie ewentualne, niewłaściwe gromadzenie odpadów stałych w obrębie działek, do czasu ich odbioru i wywiezienia do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych lub na składowisko. Na etapie funkcjonowania inwestycji odpady należy gromadzić w sposób selektywny w miejscach do tego przeznaczonych na terenie działki budowlanej. Dalsze ich zagospodarowanie nastąpi zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Śrem oraz zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, których ustalenia mają na celu zapewnienie ochrony powierzchni ziemi przed skażeniem.

6.2. Oddziaływanie na krajobraz

Prognozuje się, że na obszarze objętym projektem planu nastąpi czasowe przekształcenie istniejącego krajobrazu rolniczego, związane z eksploatacją kruszywa naturalnego metodą odkrywkową. W wyniku prowadzonej działalności wydobywczej nastąpią zmiany w ukształtowaniu terenu, w tym usypiska mas ziemnych nadkładu tworzące zwałowiska kopalni.

Respektując zapisy Konwencji Krajobrazowej w projekcie planu zawarto ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego – określono maksymalną wysokość tymczasowych obiektów budowlanych mieszczących pomieszczenia socjalne, biurowe i sanitarne. Ponadto ustala się lokalizację pasów ochronnych, rozumianych jako ta część złoża, która pozostanie bez eksploatacji, z uwagi na ochronę obiektów powierzchniowych i podziemnych.

Realizacja ustaleń projektu planu w zakresie kształtowania ładu przestrzennego dotyczyć będzie również kierunku i sposobu prowadzenia prac rekultywacyjnych. Przewiduje się pełną rekultywację terenu po zakończeniu eksploatacji złoża, zgodnie z warunkami koncesji, z maksymalnym zachowaniem dotychczasowych walorów i funkcji przyrodniczych obszaru. Ustala się po wyeksploatowaniu złoża rekultywację w kierunku rolnym ze zbiornikiem wodnym. Realizacja zbiornika wodnego przyczyni się do wzbogacenia i urozmaicenia krajobrazu.

6.3. Oddziaływanie na powietrze

Na etapie wydobywania złoża wpływ na stan czystości powietrza na przedmiotowym terenie będzie wywierać przede wszystkim emisja spalin z pojazdów i maszyn związanych z funkcjonowaniem zakładu górniczego oraz poruszających się drogą gminną przebiegającą w sąsiedztwie obszaru opracowania. Eksploatacja złoża będzie prowadzona bez użycia materiałów wybuchowych. Niemniej jednak spowoduje ona emisję pyłów do atmosfery, spowodowaną urabianiem, ładowaniem i transportem wydobytego surowca, jak również wywiewaniem pyłów z powierzchni pozbawionych roślinności.

W celu przeciwdziałania negatywnemu oddziaływaniu skutków realizacji ustaleń projektu planu na powietrze, zaleca się obsadzenie pasów ochronnych zielenią zimozieloną oraz roślinnością wzmacniającą grunt dla ochrony przed erozją.

Lokalizacja tymczasowych obiektów budowlanych, w tym obiektów socjalnych i sanitarnych, wiązać się będzie z powstaniem źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, jakimi są indywidualne

instalacje grzewcze. Będą z nich emitowane zanieczyszczenia powstające na skutek spalania paliw, tj. SO₂, NO₂, CO, CO₂ oraz pyły. W projekcie planu ustala się zaopatrzenie w ciepło z urządzeń infrastruktury technicznej, w tym z odnawialnych źródeł energii, z zastrzeżeniem, iż dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wyłącznie na potrzeby terenów objętych planem miejscowym o mocy nie przekraczającej 500 kW, z zakazem lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni.

Zaznacza się, że w odniesieniu do eksploatacji systemów grzewczych należy uwzględnić ograniczenia i zakazy wynikające z przepisów uchwały Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Zgodnie z przepisami ww. Uchwały w instalacjach, w których następuje spalanie paliw stałych, takich jak kocioł, kominek lub piec, zakazuje się stosowania następujących paliw:

- 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem;
- 2) mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- 3) paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15%;
- 4) węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, nie spełniających któregośkolwiek z poniższych parametrów jakościowych:
  - a) wartość opałowa co najmniej 23 MJ/kg,
  - b) zawartość popiołu nie więcej niż 10%,
  - c) zawartość siarki nie więcej niż 0,8%;
- 5) biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.

Według przepisów § 4 ww. Uchwały, w przypadku instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych, takich jak kocioł, kominek lub piec, jeżeli dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania, dopuszcza się wyłącznie eksploatację instalacji spełniających łącznie następujące warunki:

- 1) zapewniających minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń, określonych w ust. 1 załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe (Dz. Urz. UE L 193, str. 100; z 2016 r. L 346, str. 51);
- 2) umożliwiających wyłącznie automatyczne podawanie paliwa, za wyjątkiem instalacji zgazowujących paliwo;
- 3) nieposiadających rusztu awaryjnego oraz elementów umożliwiających jego zamontowanie.

Według przepisów § 5 ww. Uchwały, w przypadku instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych, takich jak kocioł, kominek lub piec, jeżeli wydzielają ciepło poprzez bezpośrednie przenoszenie ciepła lub bezpośrednio przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub bezpośrednio przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza, dopuszcza się wyłącznie eksploatację instalacji, które spełniają minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń, określone w ust. 1 i 2 załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe (Dz. Urz. UE L 193, str. 1; z 2016 r. L 346, str. 51).

W projekcie planu dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wyłącznie na potrzeby terenów objętych planem miejscowym o mocy nie przekraczającej 500 kW, z zakazem lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni. Przewiduje się, że na przedmiotowym terenie montowane będą urządzenia fotowoltaiczne. Wpływ funkcjonowania instalacji wytwarzających energię z alternatywnych źródeł energii w sensie makroskalowym (regionalnym) będzie pozytywny. Ich funkcjonowanie przyczyni się do zmniejszenia zapotrzebowania

na konwencjonalne źródła energii, co w efekcie wpłynie na poprawę stanu powietrza atmosferycznego.

Dodatkowy wpływ na stan czystości powietrza na przedmiotowym terenie będzie wywierać emisja spalin pochodząca ze specjalistycznego sprzętu budowlanego oraz pojazdów ciężarowych wywożących urobek. Podstawowymi zanieczyszczeniami charakterystycznymi dla komunikacji samochodowej są: tlenki azotu (NO_x), powstające podczas spalania paliw w silnikach, związki ołowiu powstające podczas spalania benzyn etylizowanych, tlenki siarki (SO_x), z przewagą dwutlenku siarki (SO_2), powstające podczas spalania oleju napędowego oraz węglowodory związane z pracą silników wykorzystujących jako paliwo gaz LPG. Na ilość emitowanych przez pojazdy zanieczyszczeń mają wpływ takie czynniki, jak: rodzaj spalanej paliwa, rozwiązania konstrukcyjne silnika i układu paliwowego, pojemność silnika, moc i związane z nimi zużycie paliwa, konstrukcja układu wydechowego (katalizator), stan techniczny silnika i innych podzespołów, prędkość jazdy, technika jazdy, płynność jazdy. Wpływ na skalę emisji będą miały również aktualne warunki atmosferyczne. W związku z tak dużą ilością zmiennych dokładne oszacowanie ilości wprowadzanych do powietrza substancji nie jest możliwe. Niemniej jednak z uwagi na charakter inwestycji planowanej na przedmiotowym terenie przewiduje się, że ruch pojazdów przyczyni się do okresowego zanieczyszczenia powietrza związkami pochodzącymi ze spalania paliw napędowych oraz pyłem.

Ocenia się, że wyżej opisane oddziaływanie na powietrze w przypadku ruchu komunikacyjnego będzie miało charakter bezpośredni, długoterminowy i zmienny w ciągu doby, natomiast w odniesieniu do emisji z urządzeń grzewczych – charakter sezonowy.

6.4. Oddziaływanie na klimat

Przewiduje się, że eksploatacja złoża kruszywa naturalnego nie spowoduje istotnych zmian w warunkach klimatycznych przedmiotowego terenu. Należy spodziewać się, że emisja ciepła do atmosfery na skutek realizacji projektowanej inwestycji ograniczy się do obszarów podlegających przekształceniu, a zatem nie spowoduje zmian klimatu na większą skalę.

W celu zapewnienia równowagi dla lokalnego mikroklimatu zaleca się wprowadzenie zieleni izolacyjnej w pasach ochronnych wyrobiska. Nasadzenia roślinności będą miały duże znaczenie przy oczyszczaniu powietrza z pyłów i kurzu, poprzez gromadzenie ich na powierzchni liści oraz jednoczesnej produkcji tlenu. Ponadto w projekcie planu ustala się po wyeksploatowaniu złoża rekultywację w kierunku rolnym ze zbiornikiem wodnym. Utworzenie zbiornika wodnego wpłynie na warunki kształtowania klimatu lokalnego. Można spodziewać się wzrostu wilgotności powietrza, a w konsekwencji powstawania okresowych mgieł i spadku średnich dobowych temperatur powietrza. Oddziaływania te będą dotyczyć przede wszystkim obszaru objętego projektem planu i jego sąsiedztwa. W związku z rolnym kierunkiem rekultywacji nie prognozuje się wystąpienia znaczącego oddziaływania na warunki klimatu lokalnego.

6.5. Oddziaływanie na wody

Przewiduje się, że eksploatacja złoża przyczyni się do zmiany stosunków gruntowo-wodnych występujących dotychczas na przedmiotowym obszarze. W ramach inwestycji zlikwidowane zostaną istniejące rowy melioracyjne. W celu regulacji stosunków wodnych należy zachować ich ciągłość poprzez ich przebudowę, bądź zapewnić przepływ wody pochodzącej z niezlikwidowanej części rowów melioracyjnych przez wyrobisko eksploatacyjne i umożliwić jej odpływ do Kanału Tesiny-Orkowo tak jak obecnie.

W trakcie prac wiertniczych przeprowadzonych na potrzeby dokumentacji złoża, stwierdzono obecność wód podziemnych na głębokości 0,2 – 1,5 m p.p.t., tj. na rzędnych 63,24 – 64,52 m n.p.m. Powierzchnia spągu złoża będzie kształtować się na rzędnej 49,22 – 56,13 m n.p.m. W toku eksploatacji przedmiotowego złoża powstanie wyrobisko suche i zawodnione. Technologia eksploatacji nie przewiduje wypompowywania wody z wyrobiska. Część złoża znajdująca się poniżej poziomu zwierciadła swobodnego wody będzie wydobywana koparką ssącą typu refuler. W związku z przyjętym sposobem eksploatacji nie przewiduje się powstania leja depresyjnego, czyli obszaru

obniżonego poziomu zwierciadła wód podziemnych. Mając na uwadze powyższe nie zakłada się wystąpienia istotnego wpływu inwestycji na stan ilościowy wód okolicznych cieków i zbiorników wodnych.

Obszar objęty projektem planu zlokalizowany jest w granicach udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 150 – Pradolina Warszawa-Berlin, w związku z czym wszelkie działania inwestycyjne powinny uwzględniać konieczność ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, tak aby planowany sposób użytkowania nie stanowił dla nich zagrożenia. Wszelkie działania związane z realizacją i funkcjonowaniem inwestycji powinny zapewniać eliminację potencjalnych zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego, celem zachowania właściwych parametrów fizyko-chemicznych wód podziemnych.

Zagrożeniem dla jakości wód podziemnych mogą być awarie sprzętu mechanicznego. W celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia potencjalnego zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego, w trakcie eksploatacji należy dbać o stan techniczny maszyn i urządzeń wydobywczych oraz pojazdów wykorzystywanych do transportu urobku, aby ich ewentualna awaria nie spowodowała wycieku oleju lub paliwa i tym samym nie przyczyniła się do skażenia środowiska. Zgodnie z zapisami projektu planu ustala się zastosowanie rozwiązań organizacyjnych i technologicznych w celu zabezpieczenia przed przenikaniem zanieczyszczeń z powierzchni terenu do gruntu i wód gruntowych. W związku z powyższym wykonawca realizując teren obsługi technicznej, plac postojowy maszyn, place manewrowe, miejsce napraw sprzętu, miejsce magazynowania płynów eksploatacyjnych i odpadów, czy parkingi, powinien zadbać o odpowiednie uszczelnienie ich nawierzchni i zabezpieczenie uniemożliwiające przenikanie zanieczyszczeń do gruntu, np. za pomocą geosyntetyków. Z kolei materiały wykorzystywane w trakcie budowy oraz paliwo należy przechowywać w szczelnych kontenerach i pojemnikach spełniających wymagania przeciwpożarowe i ochrony środowiska. Zaleca się, aby wszelkich konserwacji maszyn dokonywać w wyznaczonych do tego celu miejscach, na uszczelnionym podłożu, poza terenem eksploatacji.

W projekcie planu ustala się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Przewiduje się, że będą one odprowadzane w sposób niezorganizowany do gruntu. Na etapie funkcjonowania inwestycji należy dokonać podczyszczenia wód opadowych i roztopowych, powstających na przedmiotowym terenie, zwłaszcza z utwardzonych miejsc magazynowania płynów eksploatacyjnych oraz miejsc napraw sprzętu, przed wprowadzeniem ich do wód lub ziemi, o ile wynika to z przepisów odrębnych, tj. ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne oraz przepisów wykonawczych. Należy zaznaczyć, że ze środowiskowego punktu widzenia najkorzystniejsze jest zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, z uwagi na spowolnienie tempa spływu od odbiornika. Z uwagi na powyższe w projekcie planu dopuszcza się możliwość lokalizacji urządzeń melioracji wodnych oraz zbiorników wodnych, rowów i innych urządzeń służących retencjonowaniu wody. Przewiduje się możliwość realizacji takich urządzeń melioracji wodnych jak: rowy i drenowania. Zastosowanie rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych i roztopowych oraz urządzeń melioracji wodnych wpłynie pozytywnie na środowisko gruntowo-wodne, gdyż przyczyni się do zatrzymania wód w granicach przedmiotowego terenu i wydłużenia obiegu wody w przyrodzie.

Zgodnie z zapisami projektu planu ustala się zaopatrzenie w wodę, w tym do celów przeciwpożarowych, z sieci lub urządzeń wodociągowych, zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi oraz odprowadzanie ścieków, w tym bytowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Kwestie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków regulują przepisy ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Zgodnie z ustaleniami § 26 ust. 3 ww. rozporządzenia w razie braku warunków przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej działka może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem zapewnienia możliwości korzystania z indywidualnego ujęcia wody, a także zastosowania zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków, jeżeli ich ilość nie przekracza 5 m³ na dobę. Jeżeli ilość ścieków jest większa od 5 m³, to ich gromadzenie lub oczyszczanie wymaga pozytywnej opinii właściwego terenowo

inspektora ochrony środowiska. Natomiast według przepisów art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych. Z kolei zgodnie z art. 2 pkt 16 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2024 r. poz. 757) pod pojęciem urządzenia wodociągowe rozumie się ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych, studnie publiczne, urządzenia służące do magazynowania i uzdatniania wód, sieci wodociągowe, urządzenia regulujące ciśnienie wody.

Z uwagi na charakter planowanej inwestycji przewiduje się, że w przypadku braku możliwości technicznych podłączenia do sieci wodociągowej, na etapie eksploatacji woda do celów socjalnych będzie dostarczana w zbiornikach, w formie wody mineralnej. Z kolei w zakresie gospodarki ściekowej, w przypadku braku możliwości technicznych podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej, przewiduje się odprowadzanie ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych, z których ścieki będą regularnie wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków. Mając na uwadze powyższe nie wystąpi negatywne oddziaływanie na wody spowodowane niewłaściwą gospodarką wodno-ściekową.

Po zakończeniu eksploatacji kruszywa nakazuje się rekultywację terenu zgodnie z warunkami koncesji. W projekcie planu ustala się rekultywację w kierunku rolnym ze zbiornikiem wodnym. Realizacja zbiornika wodnego pozytywnie wpłynie na funkcjonowanie sieci hydrologicznej obszaru. Przewiduje się, że prawidłowa rekultywacja wyrobiska przyczyni się do przywrócenia równowagi w środowisku przedmiotowego terenu.

W związku z przytoczonymi ustaleniami projektu planu oraz zaleceniami dotyczącymi minimalizacji negatywnego oddziaływania planowanej inwestycji zakłada się, że jej realizacja nie przyczyni się do nieosiągnięcia celów środowiskowych określonych dla JCW, w obrębie których zlokalizowany jest przedmiotowy obszar.

6.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Na obszarze objętym projektem planu występuje złoża piasków i żwirów, które wyniku podjętej działalności wydobywczej zostanie wyczerpane. W związku z tym przewiduje się znaczące oddziaływanie na surowce naturalne. W celu minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko, w projekcie planu ustala się lokalizację terenu i obszaru górniczego zgodnie z planem zagospodarowania złoża oraz przepisami z zakresu prawa geologicznego i górniczego. Ponadto ustala się lokalizację pasów ochronnych, w granicach których wydobywanie kopalin nie może być prowadzone. W zakresie zasad rekultywacji terenów powyrobiskowych ustala się po wyeksploatowaniu złoża rekultywację w kierunku rolnym ze zbiornikiem wodnym.

Przedmiotowy teren jest objęty koncesją nr 29/2001/Ł z dnia 08.05.2017 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Śrem – Jarocin”, ważną do dnia 08.05.2047 r. Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą jest dozwolone tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w odrębnych przepisach.

Oddziaływanie na inne zasoby naturalne zostało określone pozostałymi punktami rozdziału 6.

6.7. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczną

Faza realizacji ustaleń projektu planu spowoduje całkowitą likwidację powierzchni biologicznie czynnej występującej na przedmiotowym terenie. Należy zaznaczyć, że w wyniku realizacji inwestycji zniszczona zostanie przede wszystkim roślinność pól uprawnych, o niskiej przydatności przyrodniczej.

Realizacja inwestycji przyczyni się do ograniczenia miejsc bytowania gatunków zwierząt, w tym gatunków chronionych oraz przerwania korytarzy migracyjnych. Z kolei na etapie eksploatacji, zbocza wyrobiska mogą stanowić siedliska chronionych gatunków ptaków, takich jak brzegówka *Riparia riparia* oraz żołą *Merops apiaste*.

W celu zminimalizowania negatywnego wpływu planowanej inwestycji na faunę, przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację przyrodniczą pod kątem występowania chronionych gatunków zwierząt, w tym ptaków. Prace przygotowawcze do eksploatacji złoża, tj. usunięcie drzew, usuwanie wierzchniej warstwy gruntu, należy wykonać poza sezonem lęgowym ptaków – poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia, poza okresem wzmożonych wędrówek zwierząt oraz poza okresem przemieszczania się płazów, tj. marzec – maj oraz październik. W przypadku konieczności wykonania tych prac w sezonie lęgowym, należy poprzedzić je wizją terenową, mającą na celu określenie stanowisk lęgowych ptaków podlegających ochronie gatunkowej. W przypadku ich stwierdzenia należy wstrzymać prace do momentu opuszczenia przez nie danej lokalizacji i uzyskania zezwolenia właściwego organu, tj. właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do danego gatunku. Zgodnie z zapisami zawartymi w art. 56 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska lub regionalny dyrektor ochrony środowiska może zezwolić na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych z uwzględnieniem zapisów zawartych w art. 56 ust. 4, 4a, 4b, 4c, 4d i 5 ustawy o ochronie przyrody.

Dodatkowo w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania skutków realizacji planowanego przedsięwzięcia, wzdłuż pasów ochronnych wyrobiska należy wykonać nasadzenia zieleni izolacyjnej. Do obsadzania pasów ochronnych wskazane jest wprowadzanie zieleni charakteryzującej się odpowiednim doбором i zróżnicowaniem gatunkowym oraz gęstością nasadzeń. Należy dostosować ją do warunków siedliskowych panujących na danym terenie. Ponadto proponuje się uformowanie łagodnych brzegów zbiornika powstałego wskutek przeprowadzonej rekultywacji złoża z nachyleniem skarp do 35°, a w strefie przybrzeżnej zbiornika zaleca się utworzyć płycizny umożliwiające rozwój roślinności przybrzeżnej.

6.8. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki

Na terenie objętym opracowaniem projektu planu nie występują obiekty, ani obszary podlegające ochronie konserwatorskiej, zatem nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na zabytki.

Należy jednak zaznaczyć, że zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, kto, w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, odkrył przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, jest obowiązany:

- 1) wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot;
- 2) zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia;
- 3) niezwłocznie zawiadomić o tym właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Oddziaływanie zapisów projektu planu na dobra materialne występujące na analizowanym obszarze, rozumiane jako wytwory kultury i sztuki oraz elementy infrastruktury technicznej i społecznej, będzie wiązało się z możliwością lokalizacji urządzeń i sieci infrastruktury technicznej, co pozytywnie wpłynie na rozwój gminy Śrem.

6.9. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny

Przedsięwzięcia związane z odkrywkową eksploatacją kopalin są przyczyną konfliktów społecznych. Najczęstszymi kwestiami spornymi wnoszonymi przez społeczeństwo jest prowadzenie eksploatacji zbyt blisko granic własności osób trzecich, niszczenie gruntowych dróg dojazdowych do miejscowości, obarczanie przedsiębiorców odpowiedzialnością za obniżanie poziomu wód gruntowych, degradacja terenów cennych przyrodniczo. W przypadku obszaru opracowania granice eksploatacji wyznaczone

zostały w odległościach zapewniających ochronę innych nieruchomości gruntowych i urządzeń infrastruktury technicznej, jak również poza terenami objętymi formami ochrony przyrody.

Z funkcjonowaniem projektowanego na przedmiotowym terenie przedsięwzięcia związane jest potencjalne ryzyko wystąpienia poważnych awarii, które jest trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach planu, np. wystąpienie pożaru, eksplozja lub wyciek paliwa w trakcie transportu, awaria sieci kanalizacyjnej lub wodociągowej, awaria linii elektroenergetycznych i inne. Zagrożeniem dla środowiska i pośrednio zdrowia ludzi może być również niezastosowanie ustaleń projektu planu oraz warunków zawartych w koncesji, takich jak: zasady prowadzenia wydobywania, obowiązek wykonania prac rekultywacyjnych, sposób zagospodarowania odpadów czy odprowadzania ścieków. Należy zaznaczyć, że zapisy projektu planu uwzględniają minimalizację ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania planowanych inwestycji na ludzi poprzez:

- ustalenie zastosowania rozwiązań organizacyjnych i technologicznych w celu zabezpieczenia przed przenikaniem zanieczyszczeń z powierzchni terenu do gruntu i wód gruntowych,
- ustalenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem wynikających z ustalonego planu miejscowym przeznaczenia terenu,
- ustalenie zakazu lokalizacji obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych,
- ustalenie lokalizacji pasów ochronnych,
- ustalenie po wyeksploatowaniu złoża rekultywacji w kierunku rolnym ze zbiornikiem wodnym.

Na obszarze objętym projektem planu nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z występowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, takich jak: obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary zagrożone występowaniem ruchów masowych. Nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania wynikającego z emisji pól elektromagnetycznych na miejsca dostępne dla ludzi, gdyż na przedmiotowym terenie nie występują źródła takiej emisji.

Przewiduje się, że czynności prowadzone na terenie zakładu górniczego spowodują wzrost poziomu hałasu w środowisku. Źródłem emisji będzie praca maszyn i urządzeń wydobywczych oraz ruch pojazdów transportowych. Oddziaływania te będą jednak występowały tylko czasowo - w porze dziennej. Zakłada się, że emisja hałasu nie będzie przyczyną znaczących uciążliwości dla mieszkańców pobliskiej wsi Tesiny. Najbliższe tereny podlegające ochronie akustycznej zlokalizowane są w odległości ok. 340 m od granicy obszaru objętego opracowaniem. Są to tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Dopuszczalne wartości poziomu hałasu na tych terenach uregulowane są w przepisach odrębnych: ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112) oraz rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Zakwalifikowanie danego terenu do terenów chronionych akustycznie oznacza, iż dopuszczalny poziom hałasu musi być dotrzymany na granicy tego terenu. Dopuszczalne wartości poziomu hałasu prezentuje poniższa tabela (Tabela 2.).

Tabela 2. Dopuszczalne wartości poziomu hałasu w środowisku

Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB						Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB					
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu		Linie energetyczne		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu		Linie energetyczne	
	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	61	56	50	40	50	45	64	59	50	40	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

W celu minimalizacji negatywnego oddziaływania przewidzianej w projekcie planu działalności wydobywczej zaleca się stosowanie rozwiązań ograniczających emisję hałasu, takich jak: wyznaczenie pasów ochronnych, wprowadzenie zieleni izolacyjnej w pasach ochronnych, lokalizację wałów ziemnych pełniących funkcję ekranów akustycznych, odpowiednią lokalizację zaplecza infrastruktury wydobywczej, a także ograniczenie funkcjonowania zakładu do pory dnia, tj. od godz. 6:00 do godz. 22:00. Emisja hałasu powinna zostać zniwelowana zarówno w trakcie budowy, poprzez zastosowanie sprzętu wydobywczego i środków transportu w dobrym stanie technicznym i spełniających wymogi regulowane prawem, przestrzeganie zasad wyłączania silników w czasie przerw w pracy, odpowiednie zaplanowanie procesu formowania zwałowisk i eksploatacji, zastosowanie środków ochrony akustycznej, ograniczenie liczby przejazdów pojazdów ciężkich, a także wykonywanie prac konserwatorskich i naprawczych pojazdów poza terenem zakładu górniczego.

6.10. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i integralność tego obszaru

W granicach opracowania, ani w jego bliskim sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000, w związku z tym nie przewiduje się oddziaływania skutków realizacji ustaleń projektu planu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

6.11. Oddziaływanie na całokształt środowiska przyrodniczego

Przewidywane skutki oddziaływania projektu planu na całokształt środowiska oraz jego prawidłowe funkcjonowanie, w tym na obszary chronione, są zróżnicowane co do charakteru, czasu oddziaływania, odwracalności i ich zasięgu przestrzennego. Wpływ skutków realizacji ustaleń planów, na poszczególne komponenty środowiska można podzielić na: bezpośredni, pośredni, wtórny i skumulowany. Ponadto można je rozpatrywać w kontekście czasu oddziaływania:

- długoterminowego (w skali kilkudziesięciu lat),
- średnioterminowego (około 5 – 10 lat),
- krótkoterminowego (około 1 roku),
- chwilowego (około 1 doby).

Rodzaj i skalę przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono w podrozdziałach 6.1-6.10. oraz w poniższej tabeli (Tabela 3.).

Tabela 3. Przewidywane oddziaływanie skutków realizacji ustaleń projektu planu na komponenty środowiska

Komponent środowiska	Rodzaj oddziaływania											Brak oddziaływania
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne	
obszar Natura 2000												•
różnorodność biologiczna		•	•			•					•	
ludzie		•		•			•		•	•	•	
zwierzęta	•						•	•			•	
rośliny	•						•	•			•	
woda		•	•				•				•	
powietrze		•		•		•			•		•	
powierzchnia ziemi	•			•	•	•	•	•			•	
krajobraz		•				•					•	
klimat		•	•			•					•	
zasoby naturalne	•						•				•	
zabytki												•
dobra materialne		•					•			•		

Źródło: opracowanie własne.

W powyższej tabeli dokonano analizy przewidywanego oddziaływania skutków eksploatacji kruszywa naturalnego. Na jej podstawie stwierdza się, że prowadzona działalność wpłynie pozytywnie na ludzi i dobra materialne, z uwagi na umożliwienie prowadzenia wnioskowanej działalności wydobywczej oraz rozwój infrastruktury technicznej.

Przewiduje się negatywny wpływ eksploatacji na:

- różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny, z uwagi na zniszczenie istniejącej powierzchni biologicznie czynnej oraz miejsc bytowania zwierząt,
- powietrze, z uwagi na emisję zanieczyszczeń przez maszyny i urządzenia wydobywcze, pojazdy transportujące urobek,
- powierzchnię ziemi, z uwagi na przekształcenie rzeźby terenu,
- krajobraz, z uwagi na zmiany wizualne spowodowane utworzeniem usypisk mas ziemnych nakładu,
- klimat, z uwagi na zmiany warunków klimatu lokalnego, w zakresie zmiany warunków temperatury, wilgotności powietrza oraz prędkości wiatru,
- zasoby naturalne, z uwagi na wyczerpanie złóż kruszywa naturalnego.

Należy zaznaczyć, że wyżej wymienione negatywne oddziaływania, poza wpływem na zasoby złóż kruszywa, które będzie nieodwracalne, wystąpią jedynie podczas prowadzenia prac wydobywczych. Po zakończeniu eksploatacji powstałe wyrobiska zostaną zrekultywowane i przywrócona zostanie równowaga przyrodnicza omawianego terenu.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania skutków realizacji ustaleń projektu planu na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody oraz zabytki.

W związku z tym, iż w sąsiedztwie przedmiotowego terenu planowane jest prowadzenie wydobywania kopalin ze złoża „Luciny III” i „Luciny IV” – Pole 1, w ocenie przewidywanego wpływu na środowisko należy wziąć pod uwagę oddziaływanie skumulowane planowanych inwestycji. Wydobywanie kopalin ze złóż: „Luciny III” i „Luciny IV” – Pole 1 obejmie teren o powierzchni odpowiednio: 18,336 ha i 2,8 ha.

Eksploatacja kruszywa naturalnego ze złóż: „Luciny III” i „Luciny IV” – Pole 1 prowadzona będzie systemem odkrywkowym, jednym poziomem wydobywczym. Złóża są w zdecydowanej większości zawodnione. W przyjętym systemie eksploatacji w trakcie ich wydobywania nie wystąpi konieczność przeprowadzania odwodnienia górotworu. W efekcie eksploatacji kruszywa powstaną wyrobiska poeksploatacyjne częściowo zawodnione, które zostaną zrehabilitowane w kierunku rolnym ze zbiornikiem wodnym.

Podjęcie wydobywania kruszywa na obszarze opracowania projektu planu spowoduje powstanie nowego wyrobiska, a co za tym idzie zwiększeniu ulegnie powierzchnia terenów przekształconych. Zakłada się, że w związku z prowadzeniem działalności wydobywczej degradacji ulegnie klimat akustyczny terenów sąsiadujących z kopalniami, związany z pracą maszyn i urządzeń wydobywczych, jak również spowodowany wzmożonym ruchem komunikacyjnym na drogach sąsiadujących z terenami inwestycji, wynikający z transportu kruszywa. W zakresie oddziaływania skumulowanego kopalni przewiduje się również pogorszenie stanu jakości powietrza z uwagi na zwiększone zapylenie, zwłaszcza w okresie bezdeszczowej pogody, wynikające z eksploatacji kruszywa oraz ruchu komunikacyjnego na nieutwardzonych drogach dojazdowych do miejsc wydobywania.

Zakłada się, że prowadzenie działalności wydobywczej z uwzględnieniem obecnego tła, nie będzie powodowało przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w powietrzu, jak też norm hałasu w środowisku na terenach podlegających ochronie akustycznej. Eksploatacja kruszywa zgodna z warunkami zawartymi w koncesji oraz na zasadach zapisanych w przepisach odrębnych zagwarantuje ograniczenie emisji i utrzymanie standardów jakości środowiska na wymaganym poziomie.

7. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z uwagi na położenie przedmiotowego obszaru w znacznej odległości od granicy państwa nie należy spodziewać się transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Ustalenia projektu planu przewidują działania mające na celu zapobieganie i ograniczanie ewentualnych negatywnych oddziaływań zamierzeń inwestycyjnych na środowisko – przedstawione w rozdziale 6. niniejszej prognozy.

Dla pełnej ochrony środowiska, mającej na celu dotrzymanie standardów jakości środowiska, zarówno na obszarze opracowania planu, jak i w jego sąsiedztwie, w związku z realizacją ustalonych w planie przedsięwzięć, projekty budowlane tych inwestycji powinny zawierać zalecenia odpowiedniego doboru rozwiązań technicznych i technologicznych.

Ponadto należy uwzględnić:

- nakaz prowadzenia eksploatacji odkrywkowej złóża kruszywa w sposób gwarantujący ochronę wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem;
- nakaz składowania nadkładu mas ziemnych na zwałowiskach wewnętrznych, w celu wykorzystania ich do prac rekultywacyjnych;
- nakaz prowadzenia eksploatacji przy zachowaniu warunków bezpieczeństwa, szczególnie w zakresie kształtowania zboczy wyrobiska;
- nakaz pełnej rekultywacji terenów poeksploatacyjnych po zakończeniu eksploatacji złóża, z maksymalnym zachowaniem dotychczasowych walorów i funkcji przyrodniczych obszaru;
- nakaz zabezpieczenia skarp wyrobiska przed osuwaniem, poprzez zachowanie odpowiedniego kąta nachylenia, zgodnego z projektem zagospodarowania złóża;

- nakaz uwzględnienia wszelkich ograniczeń w zagospodarowaniu terenu wynikających z położenia w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 150 Pradolina Warszawa-Berlin;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem wynikających z ustalonego planem miejscowym przeznaczenia terenu;
- zakaz magazynowania odpadów innych niż odpady powstające w związku z prowadzoną eksploatacją kruszywa naturalnego nie zaliczonych do odpadów niebezpiecznych;
- wprowadzenie zieleni izolacyjnej w pasach ochronnych.

9. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Ustalenia projektu planu uwzględniają wymogi ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami aktów prawnych. Podczas funkcjonowania zrealizowanych przedsięwzięć na przedmiotowym terenie zawsze istnieje ryzyko wystąpienia negatywnych zjawisk dla środowiska, trudnych do określenia i zminimalizowania w zapisach ustaleń projektu planu (np. wystąpienie wypadków, pożarów lub awarii infrastruktury technicznej). Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku.

Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie polegał na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień. Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem planu.

Należy prowadzić bieżące analizy, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Proponuje się objęcie monitoringiem:

- jakości wód,
- stanu wyrobiska (w tym skarp eksploatacyjnych),
- stanu zanieczyszczenia gruntu.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu lub wyjaśnienie ich braku

Nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych, zakładając, że omawiany projekt jest projektem jedynym, optymalnym zarówno pod względem rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, jak i rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Uwarunkowania środowiskowe, a także przeznaczenie i zagospodarowanie terenów sąsiednich determinują proponowane w projekcie planu rozwiązania, dopuszczające na przedmiotowym terenie eksploatację złoża kruszywa naturalnego, zgodnie z wnioskiem inwestora.

11. Streszczenie

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego w Lucinach - złoża kruszywa naturalnego "Luciny IV" – część I.

Prognoza składa się z 11 rozdziałów.

Rozdział pierwszy stanowi wprowadzenie, w którym przedstawiono podstawy formalno-prawne, zakres i cel prognozy oraz informacje zastosowanych metodach oraz materiałach i dokumentach uwzględnionych przy jej sporządzaniu. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego.

W rozdziale drugim zaprezentowano stan środowiska na obszarze objętym projektem planu. Obszar opracowania obejmuje działki o nr ewid.: 282/2, 282/3, 283, 284, 285, 286 i 299/2, położone w obrębie Luciny. Jego powierzchnia wynosi ok. 17,7 ha. Analizowany obszar obejmuje złoża kruszywa naturalnego (piasków i żwirów) "Luciny IV" – Pole 2. Jest to teren niezabudowany, użytkowany rolniczo. Sąsiedztwo przedmiotowego obszaru stanowią działki, na których znajdują się udokumentowane złoża kruszywa naturalnego, obecnie użytkowane rolniczo, a także tereny lasu oraz sztuczne zbiorniki wodne. Teren objęty projektem planu położony jest poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Rozdział trzeci obejmuje informacje o zawartości i głównych celach projektu planu. Opracowanie projektu planu dla przedmiotowego obszaru ma na celu ujawnienie udokumentowanego złoża kopalin, stosownie do przepisów art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze oraz umożliwienie eksploatacji kopaliny z udokumentowanego złoża piasków i żwirów "Luciny IV", co uniemożliwia obowiązujący od 2019 r. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Tesiny”. Przedmiotem ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu jest teren górnictwa i wydobywania, oznaczony symbolem 1G. W obowiązującym dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem, obszar objęty opracowaniem projektu planu przeznaczony jest pod tereny górnicze (H_PG). Uchwalenie planu stanowić będzie zatem realizację polityki przestrzennej gminy wyrażonej w Studium.

W rozdziale czwartym zawarto informację dotyczącą istniejących problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu planu, do których należy: degradacja powierzchni ziemi spowodowana rolniczym użytkowaniem, osiągnięcie celów środowiskowych określonych dla JCW, w granicach których znajduje się przedmiotowy obszar, a także ochrona wód Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 150 – Pradolina Warszawa-Berlin.

Część piąta dotyczy wskazania celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym z podaniem sposobów uwzględnienia tych celów w projekcie planu. Wykazano, iż zapisy planu gwarantują realizację głównych celów stawianych przez dokumenty rangi międzynarodowej, wspólnotowej i krajowej.

W rozdziale szóstym przeprowadzono analizę oddziaływania ustaleń miejscowego planu na poszczególne komponenty środowiska. Na jej podstawie stwierdza się, że prowadzona działalność wpłynie pozytywnie na ludzi i dobra materialne, z uwagi na umożliwienie prowadzenia wnioskowanej działalności wydobywczej oraz rozwój infrastruktury technicznej.

Przewiduje się negatywny wpływ eksploatacji na:

- różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny, z uwagi na zniszczenie istniejącej powierzchni biologicznie czynnej oraz miejsc bytowania zwierząt,

- powietrze, z uwagi na emisję zanieczyszczeń przez maszyny i urządzenia wydobywcze, pojazdy transportujące urobek,
- powierzchnię ziemi, z uwagi na przekształcenie rzeźby terenu,
- krajobraz, z uwagi na zmiany wizualne spowodowane utworzeniem usypisk mas ziemnych nakładu,
- klimat, z uwagi na zmiany warunków klimatu lokalnego, w zakresie zmiany warunków temperatury, wilgotności powietrza oraz prędkości wiatru,
- zasoby naturalne, z uwagi na wyczerpanie złóż kruszywa naturalnego.

Należy zaznaczyć, że wyżej wymienione negatywne oddziaływania, poza wpływem na zasoby złóż kruszywa, które będzie nieodwracalne, wystąpią jedynie podczas prowadzenia prac wydobywczych. Po zakończeniu eksploatacji powstałe wyrobiska zostaną zrekultywowane i przywrócona zostanie równowaga przyrodnicza omawianego terenu.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania skutków realizacji ustaleń projektu planu na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody oraz zabytki.

W rozdziale siódmym wykazano brak transgranicznego oddziaływania ustaleń realizacji projektu planu na środowisko.

W rozdziale ósmym przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w kontekście projektu planu.

Należy uwzględnić:

- nakaz prowadzenia eksploatacji odkrywkowej złoża kruszywa w sposób gwarantujący ochronę wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem;
- nakaz składowania nadkładu mas ziemnych na zwałowiskach wewnętrznych, w celu wykorzystania ich do prac rekultywacyjnych;
- nakaz prowadzenia eksploatacji przy zachowaniu warunków bezpieczeństwa, szczególnie w zakresie kształtowania zboczy wyrobiska;
- nakaz pełnej rekultywacji terenów poeksploatacyjnych po zakończeniu eksploatacji złoża, z maksymalnym zachowaniem dotychczasowych walorów i funkcji przyrodniczych obszaru;
- nakaz zabezpieczenia skarp wyrobiska przed osuwaniem, poprzez zachowanie odpowiedniego kąta nachylenia, zgodnego z projektem zagospodarowania złoża;
- nakaz uwzględnienia wszelkich ograniczeń w zagospodarowaniu terenu wynikających z położenia w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 150 Pradolina Warszawa-Berlin;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem wynikających z ustalonego planu miejscowym przeznaczenia terenu;
- zakaz magazynowania odpadów innych niż odpady powstające w związku z prowadzoną eksploatacją kruszywa naturalnego nie zaliczonych do odpadów niebezpiecznych;
- wprowadzenie zieleni izolacyjnej w pasach ochronnych.

Rozdział dziewiąty zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, do których należy prowadzenie bieżących analiz, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ocenę skutków realizacji zapisów planów zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku. Ponadto należy prowadzić bieżące analizy, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Proponuje się objęcie monitoringiem: jakości wód, stanu wyrobiska (w tym skarp eksploatacyjnych), a także stanu zanieczyszczenia gruntu.

W rozdziale dziesiątym przedstawiono wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu.

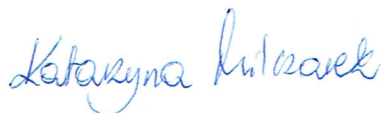
Rozdział jedenasty zawiera streszczenie w języku niespecjalistycznym.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCEJ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
TERENU GÓRNICZEGO W LUCINACH - ZŁOŻA KRUSZYWA NATURALNEGO "LUCINY IV" – CZĘŚĆ I

Oświadczam, że jako autor prognozy spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Katarzyna Milczarek

mgr inż. arch. Agata Marciniak

mgr inż. arch. Aldona Cieśla

mgr inż. Sonia Myszak

